

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
імені О.М. БЕКЕТОВА

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ДИЗАЙН В СЕРЕДОВИЩІ КРЕАТИВНИХ МІСТ

вид дисципліни, шифр за ОП	<i>вибіркова, ВК2.1</i>
семестр	<i>2</i>
кількість кредитів ЄКТС	<i>4</i>
форма підсумкового семестрового контролю	<i>диф. залік</i>
мова викладання, навчання та оцінювання	<i>українська</i>
кафедра	<i>Образотворчого мистецтва та дизайну</i>

для здобувачів вищої освіти:

рівень вищої освіти	<i>другий (магістерський)</i>
галузь знань	<i>02 Культура і мистецтво</i>
спеціальність	<i>023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація; 022 Дизайн</i>
Освітньо-наукова програма	<i>Образотворче мистецтво та дизайн</i>
форма навчання	<i>денна</i>

2024 – 2025 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Розробники:

Юрій Сосницький, к. мист., доцент,
кафедри ОМД

підпис

Робочу програму схвалено на засіданні **кафедри** Образотворчого мистецтва та дизайну

Протокол від «19» серпня 2024 року № 1

Робоча програма навчальної дисципліни відповідає освітньо-науковій програмі Образотворче мистецтво та дизайн

тип і назва освітньої програми

Гарант освітньої програми

Олена ОЛЕНІНА, доктор мистецтвознавства,
професор кафедри ОМД

**Заступник директора навчально-наукового інституту
архітектури, дизайну та образотворчого мистецтва**

Світлана ЧЕПУРНА,
кандидат технічних наук, доцент, доцент
кафедри міського будівництва

1. Мета дисципліни

Метою викладання дисципліни є формування здатності здобувачів оцінювати та забезпечувати якість професійної діяльності, впроваджувати інноваційні та екологічні підходи у дизайн-проектуванні для вирішення проблем, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

2. Міждисциплінарні зв'язки

Вивчення цієї дисципліни безпосередньо спирається на наступні навчальні дисципліни: «Мистецькі практики в процесах розвитку інноваційних міст», «Сучасні проблеми розвитку образотворчого мистецтва», «Семантика та стилеутворення в образотворчому мистецтві» «Арт-проектування», «Актуальні теорії дизайну».

3. Результати навчання

Програмний результат навчання	Методи навчання	Форми оцінювання	Результати навчання за дисципліною
ВРН-2 Застосовувати новітні підходи екологічного та регіонального дизайну; інноваційні технології дизайн-досліджень і проектування для розв'язання проблем відновлення та розвитку сучасного міського середовища.	Словесні, наочні, практичні	<i>Поточний контроль:</i> - усний контроль (дискурси, доповіді); - письмовий контроль (реферати та графічні завдання); - графічний контроль (клазури). <i>Модульний контроль:</i> - письмовий, усний контроль - захисти скетчів і презентацій за темами. <i>Підсумковий семестровий контроль</i> – письмовий контроль (диференційований залік (письмо) за екзаменаційними білетами).	ВРН 2.1. Розробляти проекти екологічного дизайну, враховуючи локальні особливості регіону, культурну ідентичність та принципи сталого розвитку. ВРН 2.2. Застосовувати інноваційні методи дизайн-досліджень, зокрема соціокультурний аналіз та картування міського середовища, для визначення проблем і потреб креативних міст. ВРН 2.3. Використовувати сучасні технології візуалізації, моделювання та прототипування для створення адаптивних і екологічно орієнтованих дизайн-рішень. ВРН 2.4. Інтегрувати принципи екологічного дизайну з інноваційними підходами до проектування міського простору, орієнтованого на підвищення якості життя мешканців. ВРН 2.5. Здійснювати

			міждисциплінарну співпрацю для розробки комплексних дизайн-рішень, спрямованих на відновлення міського середовища та підтримку його сталого розвитку.
--	--	--	---

4. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1. Дизайн в середовищі креативних міст

Змістовий модуль 1. Особливості концепції креативних міст.

Модулем передбачено ознайомлення здобувачів вищої освіти з концепцією креативних міст, сучасними підходами до планування і розвитку креативних міст, зокрема через аналіз кейсів, дискусії та виконання практичних завдань, спрямованих на оцінку потенціалу українських міст для розвитку за моделлю креативного міста.

Змістовий модуль 2. Дизайн в організації естетичного середовища креативних міст.

Дизайн як інструмент створення комфортного міського простору. Урбаністичні рішення для громадських просторів: парки, площі, вулиці. Інтеграція екологічного дизайну у розвиток креативного міста. Ландшафтний дизайн в креативному місті. Модулем передбачено практичну роботу над проектами створення естетичного міського середовища, включаючи дослідження місцевого контексту, ескізування дизайну та обговорення етапів реалізації з урахуванням принципів сталого розвитку.

Змістовий модуль 3. Роль дизайну у формуванні символічного капіталу міста.

Поняття бренд міста. Брендуння як складова символічного капіталу міста. Методи, технології та засоби створення візуальної складової бренду міста. Модулем передбачено виконання практичних завдань, спрямованих на розробку концепцій символічного капіталу для конкретних міст, аналіз успішних кейсів та формування стратегій позиціонування міського іміджу через дизайн.

5. Структура навчальної дисципліни і розподіл часу

Змістові модулі	Кількість годин			
	усього	лек.	практ.	сам. роб.
МОДУЛЬ	120	16	32	72
Змістовий модуль 1	45	6	10	29
Змістовий модуль 2	30	4	10	16
Змістовий модуль 3	30	6	12	12
Підсумковий контроль	15			15

6. Теми лекцій

Тема	Зміст (план)	Кількість ауд. годин
------	--------------	----------------------

Змістовий модуль 1. ОСОБЛИВОСТІ КОНЦЕПЦІЇ КРЕАТИВНИХ МІСТ		
Тема 1. Витоки концепції креативних міст	Поняття "креативне місто" та його історичний розвиток. Роль культурного капіталу та інновацій у формуванні креативних просторів. Річард Флорида та його концепція "креативного класу". Глобальні тенденції у розвитку креативних міст.	2
Тема 2. Принципи та функції креативних міст	Основні принципи креативного міста: інновації, інтеграція, участь громадськості. Функції креативного міста: культурна, соціальна, економічна. Збалансованість між збереженням культурної спадщини та інноваціями.	2
Тема 3. Стратегії розвитку креативних міст	Планування розвитку міста через підтримку творчих індустрій. Управління міським середовищем: приклади ефективних стратегій. Інтеграція екологічного дизайну у розвиток креативного міста. Практичні кейси: Барселона, Амстердам, Львів.	2
Змістовий модуль 2. ДИЗАЙН В ОРГАНІЗАЦІЇ ЕСТЕТИЧНОГО СЕРЕДОВИЩА КРЕАТИВНИХ МІСТ		
Тема 4. Роль дизайну в урбаністичному розвитку	Дизайн як інструмент створення комфортного міського простору. Баланс між функціональністю, естетикою та екологічністю. Урбаністичні рішення для громадських просторів: парки, площі, вулиці.	2
Тема 5. Екологічний дизайн у міському середовищі	Зелена інфраструктура та інтеграція природи у міські простори. Сталі рішення у проектуванні: енергоефективні будівлі, альтернативні джерела енергії. Приклади міст із успішним впровадженням екологічного дизайну.	1

	Ландшафтний дизайн в креативному місті	
Тема 6. Сучасні технології у міському дизайні	Використання цифрових технологій для покращення міського середовища. Інтерактивні елементи, смарт-рішення, медіа-фасади. Інноваційні проєкти: розумні вулиці, інтерактивні парки, дизайн освітлення.	1
Змістовий модуль 3. РОЛЬ ДИЗАЙНУ У ФОРМУВАННІ СИМВОЛІЧНОГО КАПІТАЛУ МІСТА		
Тема 7. Міський бренд та його складові	Поняття "символічний капітал" та його вплив на імідж міста. Елементи міського бренду: логотип, слоган, візуальний стиль. Роль локальної ідентичності та культурного коду у створенні бренду.	2
Тема 8. Дизайн культурних символів міста	Мурали, плакати, скульптури як елементи міської ідентичності. Дизайн фестивалів, виставок та інших культурних подій. Приклади міст із яскравими культурними символами: Київ, Одеса, Берлін.	4

7. Теми практичних занять

Тема	Зміст (план)	Кількість ауд.годин
Змістовий модуль 1. ОСОБЛИВОСТІ КОНЦЕПЦІЙ КРЕАТИВНИХ МІСТ		
Тема 1. Аналіз концепції "креативне місто"	Визначення ключових характеристик креативних міст. Аналіз прикладів креативних міст у світі (Барселона, Амстердам, Копенгаген). Обговорення ролі культурного капіталу в розвитку міста.	2
Тема 2. Оцінка культурного потенціалу міста	Проведення дослідження культурних ресурсів обраного міста. Ідентифікація культурних локацій, творчих індустрій, подій.	4

	Обговорення можливостей розвитку креативного середовища.	
Тема 3. Розробка концепції "креативного кварталу"	Створення плану креативного простору у вигаданому або реальному районі. Визначення ключових функцій (освітні, культурні, соціальні). Візуалізація ідей через ескізи або схеми.	4
Змістовий модуль 2. ДИЗАЙН В ОРГАНІЗАЦІЇ ЕСТЕТИЧНОГО СЕРЕДОВИЩА КРЕАТИВНИХ МІСТ		
Тема 4. Проектування громадського простору	Розробка концепції парку, площі чи набережної. Врахування функціональності, доступності, естетики. Використання принципів екологічного дизайну.	2
Тема 5. Вуличний дизайн: створення елементів міської інфраструктури	Дизайн лавок, освітлення, урн, навігаційних табличок. Інтеграція інноваційних технологій у міське середовище. Аналіз успішних прикладів із інших міст.	4
Тема 6. Розробка концепції міського муралу	Створення ескізу муралу для конкретного міського простору. Обговорення символічного та естетичного значення. Аналіз прикладів муралів з України та світу.	2
Тема 7. Інтерактивний дизайн у міському середовищі	Створення концепції інтерактивного елементу (медіа-фасад, цифрова скульптура). Обговорення впливу інтерактивних рішень на естетику міста. Розробка сценаріїв використання інтерактивних елементів.	2
Змістовий модуль 3. РОЛЬ ДИЗАЙНУ У ФОРМУВАННІ СИМВОЛІЧНОГО КАПІТАЛУ МІСТА		
Тема 8. Аналіз міського бренду	Дослідження існуючих міських брендів (логотип, слоган, стиль). Порівняння українських та іноземних прикладів.	4

	Оцінка впливу бренду на імідж міста.	
Тема 9. Розробка візуального стилю міста	Створення концепції візуального стилю (кольорова гама, логотип). Інтеграція локальних символів та культурної ідентичності. Презентація результатів у вигляді ескізів.	4
Тема 10. Дизайн культурної події для міста	Створення концепції фестивалю, виставки або іншого культурного заходу. Врахування естетики, функціональності та символічного значення. Розробка афіші або макету рекламної кампанії.	4

8. Індивідуальне завдання (ІЗ)

Не передбачено навчальним планом

9. Методи контролю та порядок оцінювання результатів навчання

Враховуючи науково-дослідне спрямування дисципліни та аналітичний характер практичних занять, основними методами контролю є:

Поточний контроль:

- усний контроль (дискурси, доповіді);
- письмовий контроль (реферати та графічні завдання);
- графічний контроль (клаузури).

Модульний контроль:

- письмовий, усний контроль
- захисти скетчів і презентацій за темами.

Підсумковий семестровий контроль – письмовий контроль (диференційований залік (письмо) за екзаменаційними білетами).

До семестрового контролю допускаються здобувачі, які виконали всі вимоги навчального плану і набрали за кожним змістовим модулем (індивідуальним завданням) більше 50% балів від загальної кількості балів кожного змістовного модуля.

Під час освітнього процесу його учасники повинні дотримуватись вимог законодавства України, внутрішніх нормативних документів Університету та принципів і правил академічної доброчесності. ([Положення про академічну доброчесність та систему запобігання академічному плагіату](#))

Результати навчання, здобуті у неформальній та/або інформальній освіті визнаються згідно [Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у Харківському національному університеті міського господарства імені О.М. Бекетова.](#)

Структура навчальної дисципліни і розподіл балів

Змістові модулі	усього	Максимальна кількість балів			
		практ.	лаб.	самостійна робота	
				завдання	модульний контроль
МОДУЛЬ	100				
Змістовий модуль 1	25	10		10	5
Змістовий модуль 2	25	10		10	5
Змістовий модуль 3	20	5		10	5
Підсумковий семестровий контроль	30	-	-		

Види завдань, засоби контролю і максимальна кількість балів

Види завдань та засоби контролю	Розподіл балів
Змістовий модуль 1	25
Практична робота №1 Аналіз концепції "креативне місто (усний контроль (дискурси, доповіді)	2
Практична робота №2. Оцінка культурного потенціалу міста (усний контроль (дискурси, доповіді)	4
Практична робота №3. Розробка концепції "креативного кварталу" (графічний контроль (клаузури).	4
Самостійна робота за ЗМ 1 Опрацювання першоджерел та наукової літератури, переклад оригінальних текстів, складання списку джерел, виготовлення ілюстрацій (письмовий (реферати та графічні завдання) та графічний контроль (клаузури).	10
Модульний контроль за ЗМ (письмовий та графічний контроль)	5
Змістовий модуль 2	25
Практична робота №4. Проектування громадського простору (графічний контроль (клаузури).	3
Практична робота №5. Вуличний дизайн: створення елементів міської інфраструктури (графічний контроль (клаузури).	3
Практична робота №6. Розробка концепції міського муралу (графічний контроль (клаузури).	2
Практична робота №7. Інтерактивний дизайн у міському середовищі (усний контроль (дискурси, доповіді)	2
Самостійна робота за ЗМ (письмовий (реферати та графічні завдання) та графічний контроль (клаузури).	10

Модульний контроль за Змістовим модулем 2 (письмовий та графічний контроль)	5
Змістовий модуль 3	20
Практична робота №8. Аналіз міського бренду (усний контроль (дискурси, доповіді))	1
Практична робота №9. Розробка візуального стилю міста (письмовий (реферати та графічні завдання) та графічний контроль (клаузури)).	2
Практична робота №10. Дизайн культурної події для міста (письмовий (реферати та графічні завдання) та графічний контроль (клаузури)).	2
Самостійна робота за ЗМ 3 (письмовий та графічний контроль).	10
Модульний контроль за Змістовим модулем 3. (письмовий та графічний контроль, захисти скетчів і презентацій за темами)	5
Підсумковий контроль – диференційований залік (письмо) за екзаменаційними білетами	30
Теоретичне завдання 1	10
Теоретичне завдання 2	10
Теоретичне завдання 3	10
Усього за модулем	100

Шкала оцінювання

100-бальна шкала	Рівень компетентності	Чотирибальна/двобальна шкала	
		екзамен	залік
90-100	високий	відмінно	зараховано
82-89	достатній	добре	
74-81			
64-73	середній	задовільно	
60-63			
35-59	низький	незадовільно	не зараховано
0-34			

Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою:

90-100 балів – здобувачі отримують за високий (відмінний) рівень знань (можуть бути мінімальні неточності) навчального матеріалу освітнього компоненту; вміння аналізувати, використовувати набуті знання у прийнятті рішень у відповідній предметній області, застосовувати теоретичні положення під час розв’язання практичних задач; чітко, лаконічно, логічно, послідовно відповідати/вирішувати на поставлені запитання/завдання;

82-89 балів – здобувачі отримують за дуже добрий рівень знань (можлива невелика кількість неточностей) навчального матеріалу освітнього компоненту вище від середнього рівня; аргументовані

відповіді/рішення на поставлені запитання/завдання, вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач;

74-81 бал – здобувачі отримують за загалом правильне (добре) розуміння навчального матеріалу освітнього компоненту; відповідати/вирішувати на поставлені запитання/завдання та застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач з певними (несуттєвими) недоліками;

64-73 бали - здобувачі отримують за посередні знання навчального матеріалу освітнього компоненту, мало аргументовані відповіді, наявність помилок у вирішенні завдань, слабе застосування теоретичних положень під час розв'язання практичних задач;

60-63 бали - здобувачі отримують за слабкі знання навчального матеріалу освітнього компоненту, неточні або мало аргументовані відповіді з порушенням послідовності викладення, наявність значних помилок у вирішенні завдань, слабе застосування теоретичних положень під час розв'язання практичних задач;

35-59 балів - здобувачі отримують за незнання значної частини навчального матеріалу освітнього компоненту, суттєві помилки у відповідях/завданнях, невміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач;

0-34 бали - здобувачі отримують за незнання основних фундаментальних положень навчального матеріалу освітнього компоненту, нездатність відповідати/вирішувати на поставлені запитання/завдання, невміння елементарно орієнтуватися під час розв'язання практичних задач.

10. Матеріально-технічне та інформаційне забезпечення

Методичне забезпечення

1. Дистанційний курс дисципліни у віртуальному освітньому середовищі на платформі MOODLE ХНУМГ ім. О.М. Бекетова.
<https://dl.kname.edu.ua/course/view.php?id=4648>

Рекомендована література та інформаційні ресурси

1. Сидор-Гібелінда. О. Доповнення до словника термінів сучасного мистецтва / О. Сидор-Гібелінда // Сучасне мистецтво. - 2012. - Вип. 8. - С. 304-308. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/S_myst_2012_8_30

2. Кордон М. В. Українська та зарубіжна культура: Підручник. 3тє видання. / Кордон М. В. – Київ: Центр учбової літератури, 2010. – 584 с. – Режим доступу: https://library.kre.dp.ua/Books/2-4%20kurs/%D0%9A%D1%83%D0%BB%D1%8C%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F/Kordon_Ukr_ta_zarub_kultura_2010.pdf

3. Совгира Т. І. Роль техніки та технології у мистецтві : монографія / Т. І. Совгира ; М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. – Київ : Вид-во Ліра-К, 2021. – 344 с. – Режим доступу: https://knushop.com.ua/image/catalog/lira20230617/pdf/12956.pdf?srsltid=AfmBOooJzundFr_egSb3zcbTcba0fBWQL3swyE_BU8TtDgIKcrdkgS0J

4. Станіславська К. Мистецько-видовищні форми сучасної культури: монографія / Станіславська К. вид. 2-ге, перероб. і допов. Київ: НАКККиМ, 2016. — 352 с. — Режим доступу: <https://elib.nakkkim.edu.ua/handle/123456789/241>
5. Fischer-Lichte, E. The Transformative Power of Performance. A new aesthetics. London, New York, 2008. — 240 p. — Режим доступу: https://www.researchgate.net/publication/265717173_The_Transformative_Power_of_Performance_A_New_Aesthetics_review
6. Emmison M. J., Smith Ph. D. Researching the Visual : Images, Objects, Contexts and Interactions in Social and Cultural Inquiry / Michael J. Emmison, Philip D. Smith. — Thousand Oaks, CA ; London ; New Delhi : Sage Publications, 2000. — 256 p. — (Introducing Qualitative Methods series). — Режим доступу https://www.researchgate.net/publication/299534826_Researching_the_visual_images_objects_contexts_and_interactions_in_social
7. Mirzoeff N. An Introduction to Visual Culture / Nicholas Mirzoeff. — 2nd ed. — London ; New York : Routledge, 2009. — 352 p. — https://www.academia.edu/5674856/2012_An_Introduction_to_Visual_Culture_by_Nicholas_Mirzoeff_Routledge_ISSN_1472_586X
- 8 Джеймисон Ф. Постмодернізм, або Логіка культури пізнього капіталізму / Фредрик Джеймисон ; [пер. з англ. П. Дениска]. — К. : Курс, 2008. — Режим доступу https://www.researchgate.net/publication/338998972_Logika_kulturi_postmodernizmu_F_Dzejmisona
9. Didi-Huberman G. Confronting Images : Questioning the Ends of a Certain History of Art / Georges Didi-Huberman ; [transl. from French by John Goodman]. — University Park, PA : Pennsylvania State University Press, 2009. — 336 p. — <https://www.foo.be/docs/photography/GEORGES%20DIDI%20HUBERMAN,%20CONFRONTING%20IMAGES.pdf>
10. Dikovitskaya M. Visual Culture : The Study of the Visual after the Cultural Turn / Margaret Dikovitskaya. — Cambridge, MA : The MIT Press, 2006. — 326 p. — https://www.researchgate.net/publication/249405003_VISUAL_CULTURE_THE_STUDY_OF_THE_VISUAL_AFTER_THE_CULTURAL_TURN_BY_MARGARET_DIKOVITSKAYA
11. Williams R. Television : Technology and Cultural Form / Raymond Williams. — London ; New York : Routledge, 2003. — 192 p. — (Routledge Classics). — <https://stuartgeiger.com/williams-television.pdf>
12. Williams R., Newton J. Visual Communication : Integrating Media, Art, and Science / Rick Williams, Julianne Newton. — London ; New York : Lawrence Erlbaum, 2007. — 472 p. — https://www.researchgate.net/publication/247936466_Visual_Communication_Integrating_Media_Art_and_Science

Обладнання, устаткування, програмні продукти

Освітній компонент не потребує спеціального матеріально-технічного та інформаційного забезпечення.

Платформа дистанційного навчання Moodle, Office 365, Teams.